



ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2009 - 2014

Комисия по заетост и социални въпроси

2010/2307(INI)

21.3.2011

СТАНОВИЩЕ

на комисията по заетост и социални въпроси

на вниманието на комисията по култура и образование

относно „Младежта в движение“ – рамка за подобряване на системите за образование и обучение в Европа
(2010/2307(INI))

Докладчик по становище(*): Jutta Steinruck

(*) Процедура с асоциирана комисия – член 50 от Правилника за дейността

PA_NonLeg

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по заетост и социални въпроси приканва водещата комисия по култура и образование да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

1. подчертава, че целта на всички инициативи трябва да се насочват всички млади хора по такъв начин, че те да се интегрират успешно в обществото и те да бъдат подготвени непрестанно за Европа на бъдещето, което означава да им бъдат дадени и възможности да се ангажират с обществени дейности и да помагат за оформянето на обществото, както и на всички млади хора да бъде предоставена възможност да ползват предимствата на училищното, висшето и неформалното образование, професионалното образование и обучение и допълнително обучение, което акцентира върху изпълняването на изискванията на едно модерно, конкурентно, приобщаващо и устойчиво общество, за да бъде улеснен техният достъп до пазара на труда; подчертава, че нито един млад човек, който по различни причини е имал проблеми по време на образованието си, не трябва да бъде изгубен за пазара на труда, а , напротив, тези млади хора следва да получат целенасочена подкрепа; посочва, че достъпът до образование не трябва да бъде зависим от социалния статус или финансовите възможности на родителите на даден млад човек; подчертава важноста на хоризонталната мобилност на всички равнища на образование, както в училище, така и в професионалното обучение;
2. признава ролята на местните и регионалните органи в областта на обучението и мобилността; счита, че техните правомощия и опит следва да бъдат разглеждани като допълващи действията на ЕС; подчертава, че, за да постигне своите цели, ЕС следва да разработи партньорски подход, по-специално към местните и регионалните органи;
3. подчертава, че положението със заетостта на младите хора зависи от общите икономически политики; настоятелно призовава държавите-членки да се насочат към инвестиции и създаване на работни места; посочва, че строгите финансови ограничения, които включват например съкращения в образователната система и създаването на по-малко работни места, няма да помогнат на младите хора и са в състояние да навредят на обществото и икономиката в по-дългосрочен план;
4. подчертава необходимостта да бъдат намалени случаите на преждевременно напускане на училище със специален акцент върху областите в неравностойно положение;
5. 2. изтъква факта, че в резултат на икономическата и финансова криза безработицата сред младите хора (причините за която според Международната организация на труда (МОТ) не са размерът на доходите и непреките разходи за труд, правото на участие в управлението и социалните стандарти за закрила) е голямо предизвикателство в ЕС и досега не е била обект на достатъчно внимание от страна на ЕС и държавите-членки; подчертава, че безработицата в младежка възраст създава за индивида много голям риск от бедност в дългосрочен план; подчертава необходимостта от качествени работни места, за да се предотврати попадането на

младите хора в категорията на работещите бедни; подчертава, де трудовите договори и договорите за стажове следва да осигуряват социални права за всички от първия ден, в който договорът влиза в сила; отхвърля предложенията за отклоняване от този принцип; подчертава, че не трябва да има съкращаване на сроковете за подаване на предизвестие, договореностите, включени в колективните споразумения и нормативните разпоредби трябва да се прилагат по същия начин, както се прилагат по отношение на редовните служители, а правото на участие в управлението и свободата на сдружаване трябва да се ползват без ограничения още от първия работен ден; призовава за рамка на ЕС за установяване на права и закрила за нетипичната и несигурна заетост, като се зачита принципът на субсидиарност; подчертава, че младите хора трябва да бъдат предпазени от дискриминация на работното място, особено на основа на възраст и професионален опит, чрез ефективното прилагане на Директива 2000/78/ЕО; призовава всички държави-членки да създадат национална стратегия за борба с безработицата сред младите хора;

6. подчертава, че основната загриженост на младите хора е да бъдат самостоятелни, да имат достъп до здравеопазване и достойно жилище на разумна цена, като същевременно са в състояние да се обучават, да работят и да се развиват; поради това призовава държавите-членки да премахнат свързаните с възрастта дискриминационни практики по отношение на достъпа до схеми за социални грижи;
7. отново изтъква важността на конкретни, подлежащи на проверка цели, свързани с адекватни финансови средства, при прилагането на стратегията „ЕС 2020“ и на интегрираните насоки за намаляване на безработицата сред младите хора; поради това подчертава, че в своите национални програми за реформа държавите-членки трябва да се ангажират с повишаване на процента на заетост при младите хора на възраст 15–25 години с 10 % до 2014 г.; с увеличаване на процента на заетост при младите хора (за тези, които не учат) на 75% до 2020 г.; отбелязва, че тъй като до 2020 г. около 35 % от всички вакантни работни места ще изискват високо ниво на квалификация, съчетано със способност за адаптиране и новаторство, то интензивно трябва да се преследва увеличаване на дела на завършилите висше или равностойно образование лица на възраст 30–34 години до поне 40 %. признава, че прилагането на новите интегрирани насоки е отговорност на държавите-членки, докато Комисията следва да подкрепя и контролира действията на национално равнище чрез отворения метод на координация (ОМК); счита, че предложените от Комисията в инициативата целеви групи и показатели следва да бъдат наблюдавани, а напредъкът при прилагането следва да бъде измерван посредством ясни показатели;
8. счита, че мобилността за придобиването на нови умения е силен инструмент за подобряване на уменията и компетенциите, личното развитие и активното гражданско участие на младите хора; счита, че поради това доброволната мобилност в рамките на училищното образование и професионалното обучение, допълнително обучение и висшето образование следва да бъдат насърчавани по отношение на всички млади хора, независимо от техните финансови възможности, социален и етнически произход, преминатия курс на образование или обучение, както и от техните увреждания здравословни проблеми или географско положение, и следва да бъдат насърчавани с професионални насоки и съвети, предоставяни в

рамките на целия процес; подчертава, че мобилността не трябва да води до понижаване на социалните стандарти в приемната държава; подчертава значението на взаимното признаване на завършеното училищно образование, професионално обучение и университетски дипломи и следдипломни квалификации, придобити в рамките на ЕС, за повишаване на мобилността; призовава за надлежно прилагане на ECVET, EQF и ECTS; ясно заявява, че изпитано взаимно признаване трябва да се гарантира в рамките на 12 месеца след датата на получаване на квалификацията; посочва, че Европейският парламент ще бъде периодично информиран с помощта на показателите за мобилност;

9. подчертава, че следва да бъде повишена привлекателността на мобилността и че финансовата подкрепа следва да бъде широкообхватна и достатъчна, със специален фокус върху намиращите се в най-неравностойно положение; отново заявява, че тази позиция следва да бъде отразена в следващите финансови перспективи; призовава, с цел засилване на мобилността при обучението, за увеличаване на дела от бюджета, посветен на програмата „Leonardo“;
10. призовава държавите-членки да насърчават мобилността при учещите и работещите посредством: а) повишаване на информираността и улесняване на достъпа до информация за всички заинтересовани млади хора, б) изтъкване на добавената стойност на мобилността в ранните етапи на образованието, в) гарантиране на това, че резултатите от процеса на учене при мобилност между държавите-членки се удостоверяват, г) намаляване на административните тежести и стимулиране на сътрудничеството между съответните органи във всички държави-членки;
11. призовава Комисията да улесни свързаната с ученето и работата мобилност, като: а) укрепи програмите на ЕС за образование и за млади хора, като „Erasmus“, „Leonardo“ и „Младежта в действие“, б) подобри прилагането на съществуващите европейски инструменти като Европейската система за трансфер и натрупване на кредити (ECTS) и „Europass“; в) разработва новите инструменти, които вече е проучила, като уебсайта на „Младежта в движение“, картата „Младежта в движение“, европейския паспорт на уменията и пилотния проект „Твоята първа работа с EURES“;
12. подчертава, че приспособяването на образователните системи и професионалното обучение към бъдещите изисквания по отношение на уменията на пазара на труда е един от ключовете за борба срещу безработицата сред младите хора и поради това преходът от училище, професионално образование и обучение или висше образование към трудова заетост трябва да бъде подготвян по-добре и да следва непосредствено след образованието или обучението; счита, че трябва да бъде насърчавано по-добро сътрудничество между образователните учреждения, младежките организации, различните сектори на пазара на труда и работодателите, например като специалисти от различни области изнасят лекции или семинари с цел да запознаят учениците с бъдещата им работа; поради това подчертава голямото значение на ефективното прилагане на инициативата „Европейска гаранция за младите хора“ и превръщането и в средство за активна интеграция на пазара на труда; подчертава, че държавите-членки до този момент не са поели никакви убедителни ангажименти за прилагане на „Европейска гаранция за младите хора“ и

ги призовава да направят това максимално бързо; подчертава, че трябва да се създаде тясна връзка между водещите инициативи, насочени към борба срещу безработицата, като например инициативите „Младежта в движение“ и „Нови умения за нови работни места“; счита, че социалните партньори, представители на деловите среди, местни и регионални органи и младежки организации трябва да бъдат включени в разработването на една устойчива стратегия за понижаване на безработицата сред младите хора, при което е необходимо общо за ЕС взаимно признаване и удостоверяване на придобитите умения, признавани при формална и неформална квалификация (съгласно Европейската квалификационна рамка (ЕКР) на ЕС) и придобити в рамките на формално, неформално и неофициално обучение;

13. счита, че държавите-членки трябва да предприемат мерки за предоставяне във възможно най-голяма степен на информация, избор и обучение, за да помогнат на младите хора да реализират своя потенциал, но изразява твърдо убеждение, че това най-добре се постига от хора, които работят на място на местно равнище във всяка държава-членка;
14. счита, че трябва да бъде доразвито качеството на услугите в областта на професионалното развитие и професионалното ориентиране; подчертава важноста на включването на социалните партньори в тяхното проектиране, организиране, предоставяне и финансиране, за да се осигури съответствие с изискванията на пазара на труда и ефикасност;
15. подчертава, че по отношение на корпоративната социална отговорност би било полезно да се предприемат действия в подкрепа на младите хора за един добре обоснован избор на кариера, като се вземат предвид нуждите както на вътрешния, така и на европейския пазар на труда, и посочва, че подобни инициативи може да бъдат придружени от придобиване на трудов стаж;
16. счита, че изборът на професия все още е силно зависим от пола и че това е компонент, който допринася за неравенството между половете; подчертава, че това оказва въздействие върху безработицата и бедността при жените; подчертава, че тази свързана с пола дискриминация трябва да бъде преодоляна; подчертава, че трябва да бъдат предприети мерки, които да показват една всеобхватна картина на възможностите за образование и обучение и избор на професия на по-късен етап, например с помощта на съветници по въпросите на равенството, и че още в ранна възраст трябва да се направи опит да събуди и насърчава интерес сред момичетата особено към специалностите математика, информатика, естествени науки и технологии и в области от стратегическо значение по отношение на професионалното развитие, а по отношение на момчетата – към специалностите в областта на преподаването, грижите и социалната сфера; подчертава, че с оглед на бъдещият недостиг на квалифицирани работници трябва да бъдат предприети конкретни мерки за насърчаване на потенциала на момичетата и жените, по-специално посредством конкретни подпомагащи програми, които насърчават подготовката на момичетата за професии в сферата на науката и техниката;
17. подчертава, че младите хора биват принуждавани да избират от непрекъсната нарастващ брой възможности за обучение; счита, че те трябва да бъдат

информирани редовно относно развитието на пазара на труда, за да могат да се съсредоточат върху развитието на умения, които наистина се търсят, като целта е нито един млад човек, завършил училище или курс на обучение, да не остане без работно място, а преходът между образование и трудова дейност да бъде плавен;

18. призовава държавите-членки в сътрудничество със социалните партньори да включат професионалното обучение по-ефективно в гимназиалния курс на обучение, като се имат предвид съществените различия между държавите-членки по отношение на равнището на участие и организация в тази област; отбелязва, че това може да допринесе в значителна степен за постигането на целите на стратегията „Европа 2020“ чрез намаляване на процента на преждевременно напусналите училище и равнищата на безработица; подчертава необходимостта да се насърчава обменът на добри практики посредством отворена координация;
19. подчертава значението на създаването на гъвкави форми на образование, като отворени университети или използване в по-голяма степен на възможности за придобиване на допълнителна квалификация в интернет, като по този начин на всички младите хора се предоставя достъп до високи стандарти за образование на по-високо ниво и се гарантира, че те са лишени от тази възможност поради големи разстояния или неудобни учебни графици; счита, че предвид забавеното навлизане на младите хора на пазара на труда, както и проблемите с гарантирането на устойчивостта на системите за социално осигуряване, от изключително значение е да се създадат подходящите предпоставки за съчетаването на учене и работа;
20. подчертава, че координирани активни мерки на ЕС по отношение на пазара на труда, като например публично финансирани програми за младите хора, и създаването на нови, устойчиви и добри работни места с добро заплащане и нови предприятия, както и насърчаване на корпоративната култура в училищата, стимули за започване на инициативи, техническа помощ при започване на икономически дейности, опростяване на административните процедури за ускоряване на съответните формалности, мрежи от услуги на местно равнище за улесняване на управлението, както и връзки с университети и научноизследователски центрове за насърчаване на иновационни продукти и процеси, признаване на доброволния труд като професионален опит и насърчаването на предприемачеството са важни елементи за успешна борба срещу безработицата сред младите хора и подпомагане на приобщаващия растеж; подчертава, че финансирането от ЕС, достъпно за младите хора, т.е. инструменти като европейския социален фонд (ЕСФ), програмите за мобилност („Erasmus“, „Socrates“, „Leonardo“) и програмата YOUTH следва да бъдат използвани по по-ефективен, достъпен, прозрачен и координиран начин, защото разнообразието от възможности за финансиране прави труден за младежките организации достъпа до финансиране, което отговаря на техните нужди; подчертава необходимостта от финансиране за младите хора, което да е лесно достъпно, да може да бъде управлявано от доброволци и малки организации при необходимост и да позволява финансирането на всеобхватни мерки, които включват няколко измерения като заетост, мобилност, социална интеграция и културни дейности;
21. приветства по-голямата роля на ЕИБ за създаването на програми за финансиране на

студенти, както и за подкрепа на младите хора, които започват самостоятелна стопанска дейност; счита, че ролята на ЕИБ следва да се засили още повече, като се инвестира целенасочено в сектори с голяма добавена стойност в държавите-членки и по-специално в онези предприятия, които полагат най-големи усилия да наемат и обучават качествено млади хора;

22. подчертава, че млади хора с по-лоши изгледи за започване на работа (като поставя особен акцент върху групата на лицата без работа, необхванати от системите на образование или обучение) трябва да бъдат подкрепени или дори наставявани по отношение на техните индивидуални нужди и с фокус върху увеличаването на тяхното интегриране на пазара на труда и техния достъп до качествени работни места; счита, че публично насърчаваните безплатни места за обучение и стандартизирана система за подпомагане в процеса на обучение могат да бъдат един ефективен инструмент за интегриране на млади хора в особено необлагодетелствано положение; подчертава обаче, че интегрирането на първия пазар на труда е от съществено значение и че всички мерки за интегриране следва да имат за цел достъп до редовния пазар на труда от ранен етап като предварително условие и трябва да бъдат включени в мерки за подкрепа, фокусирани върху нуждите на отделните лица; подчертава специфичните затруднения на бедните млади хора да се възползват от опит в чужбина заради финансови и езикови ограничения, а в някои случаи и поради географска дискриминация; изразява убеждение, че финансовата подкрепа трябва да е насочена специално към нуждите на най-необлагодетелстваните;
23. подчертава значението на създаването на възможности за заетост на младите хора с увреждания чрез въвеждането на приспособени програми за обучение и насърчаване на увеличаването на помощите за наемане на тази важна част от младото население с цел социалното им интегриране в по-голяма степен и реализация в обществото; призовава държавите-членки и Европейската комисия да насърчават информационни кампании за възможностите за обучение и образование на млади хора с увреждания, като например проекта за обмен на Европейския форум за хора с увреждания и студентската мрежа „Еразъм“;
24. подчертава, че работната програма на „Eurofound“ за 2009–2012 г. включва конкретния проект „Активно включване за млади хора с увреждания или здравословни проблеми“ и посочва решаващата роля на центровете за обучение, предлагащи обучения по социални и професионални умения за млади хора с увреждания и хора, които са израснали в институции за социални грижи; изисква подкрепа за развитието и използването на тези центрове за обучение, където това е необходимо;
25. подчертава необходимостта от мерки за пълно изясняване на положението на национално и на европейско равнище по отношение на безработните млади хора, които не учат и не участват в процес на обучение; призовава Комисията в сътрудничество с държавите-членки да установи причините за това маргинализиране на младите хора и да препоръча начини за повторната им интеграция, както и за предприемане на действия за преодоляването на проблема чрез постигане на съответните цели през следващото десетилетие по отношение на

заетостта, конкурентоспособността на европейските работници и намаляването на дяла на преждевременно напускащите училище;

26. подчертава, че стажовете са подходяща форма на помощ за правилен избор на професия на всички етапи от процеса на избор на професия, отново заявява необходимостта от определяне на минимални стандарти за стажовете, като доход и социални права, включително договорености относно социалната закрила и социалното осигуряване, за да се подобри качеството на стажовете и да се гарантира тяхната образователна стойност; отново заявява, че стажовете не трябва да заместват истински работни места и трябва да бъдат строго ограничени във времето; подчертава, че е спешно необходима европейска рамка за качеството на стажовете, покриваща всички форми на образование и обучение, за да се предотврати експлоатацията на стажантите, и че Комисията следва да представи план за действие с график, включващ общо описание на това, как би била приложена тази рамка за качество;
27. призовава образователните програми, предназначени за насърчаване на мобилността, да бъдат продължени след 2013 г. и освен това приканва Комисията да предвиди увеличаване на предназначенията за тях финансови ресурси в контекста на изработване на бъдещите рамкови програми;
28. подчертава, че след започване на работа младите хора трябва да получават достъп до допълнително образование и обучение, което ще им позволи да се обучават по време на работа, и че подходът на непрекъснатото обучение и ученето през целия живот и професионалното развитие трябва да бъдат насърчаван още със започването на трудова дейност, и че трябва да се отправи призив към държавите-членки да създадат независима система за консултации относно допълнително образование, за да се гарантира, че повишаване на квалификацията се превръща в правило;
29. настоятелно призовава за създаване на единен списък на акредитирани университети и специалности, който да гарантира признаването на квалификациите в ЕС;
30. подчертава, че високото качество на началното училищно образование и професионалното обучение във всички специалности и професии увеличава възможностите за работа на младите хора и осигурява квалифицирани служители за предприятията; призовава държавите-членки да създадат подходящи надзорни органи, за да гарантират, че се осигуряват такива форми на образование и обучение;
31. приветства инициативата „Твоята първа работа с EURES” за насърчаване на трудовата мобилност, която следва да е тясно свързана с „Европейски монитор на свободните работни места”, за да се осигури на работниците и работодателите прозрачност и обзор върху целия европейски пазар на труда, с цел свободните работни места да се заемат колкото е възможно по-бързо от компетентни хора; посочва обаче, че това не трябва да води до изтичане на специалисти от определени части на ЕС;
32. подчертава необходимостта от насърчаване на предприемачеството и оказването на

подкрепа на младите хора при стартирането на собствен бизнес и насърчаването и разширяването на програмата „Еразмус“ за млади предприемачи; поради това препоръчва прилагането на информационна кампания на ЕС в образователни институти, обхващаща предприемачество, първоначален капитал, данъчно облагане на новосъздаденото предприятие и подкрепа за непрекъснато обучение;

33. подчертава важността на неформалните и неофициалните форми на обучение и образование за развитието на младите хора, както и доброволната работа; подчертава, че придобитите умения предлагат възможности на младите хора не само за тяхното навлизане в света на труда, но също така им позволяват да бъдат активно ангажирани в обществото и да поемат отговорност за своя живот, като същевременно стимулират техните предприемачески умения;
34. подчертава важността на това, младите хора да бъдат включени не само на пазара на труда и в икономиката, но и във формирането и управлението на бъдещето на Европа; изисква от Комисията да изготви Зелена книга за участието на младите хора;
35. призовава Комисията да поддържа отделна програма „Младежта в действие“ за предстоящата многогодишна финансова рамка;
36. призовава Комисията да увеличи и да разшири участието в програми за мобилност и да подобри тяхната видимост, особено на тези, които са насочени към младите хора, например чрез използване на единно име за определяне на всички програми за мобилност, като същевременно се запазват спецификите на всяка от тях.

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	16.3.2011
Резултат от окончателното гласуване	+: 41 -: 4 0: 0
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Regina Bastos, Edit Bauer, Jean-Luc Bennahmias, Pervenche Berès, Philippe Boulland, David Casa, Alejandro Cercas, Marije Cornelissen, Frédéric Daerden, Karima Delli, Proinsias De Rossa, Frank Engel, Sari Essayah, Richard Falbr, Ilda Figueiredo, Thomas Händel, Nadja Hirsch, Stephen Hughes, Liisa Jaakonsaari, Danuta Jazłowiecka, Martin Kastler, Ádám Kósa, Patrick Le Hyaric, Veronica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Csaba Óry, Rovana Plumb, Konstantinos Poupakis, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Georges Bach, Raffaele Baldassarre, Sven Giegold, Antigoni Papadopoulou, Evelyn Regner
Заместник(ци) (чл. 187, пар. 2), присъствал(и) на окончателното гласуване	Diana Wallis, Janusz Wojciechowski